

Region

Östergötland

**Översikt av
sektorsprogrammen
2014-2020**

Uppdaterad april 2015

Inledning

I följande sammanställning finner ni en översikt över några av EU:s program för budgetperioden 2014-2020.

Sektorsprogrammen är utformade utifrån de mål som finns inom Europa 2020-strategin¹ som är EU:s tioårsstrategi för tillväxt. Strategin ska förutom att arbeta med återhämtning från den ekonomiska krisen också skapa de rätta förutsättningarna för en tillväxt som är smartare, mer hållbar och inkluderande. EU har satt upp fem konkreta mål för perioden 2010-2020. Målen gäller sysselsättning, utbildning, forskning och innovation, delaktighet och fattigdomsminskning samt klimat och energi. Utifrån dessa mål har sju huvudinitiativ utarbetats som ska förstärka medlemsländernas och EU:s arbete på områden som har störst betydelse för Europa 2020.

Sektorsprogrammen är EU:s verktyg för att utveckla Europa inom olika områden, såsom forskning och innovation, utbildning och social innovation. Genom deltagande i dessa program får regioner och kommuner tillgång till vidare kompetens, nya infallsvinklar, fler finansieringsmöjligheter, ett bredare europeiskt kontaktnät samt möjligheten att profilera sig inom ett visst område. Sektorsprogrammen delas in efter inriktning och syften och kräver oftast att minst tre partners deltar, varav minst två från EU-länder. I nästan alla program får även Norge och kandidatländerna delta, men de ekonomiska villkoren kan variera vilket framgår av anvisningar för respektive EU-program.

Sektorsprogrammen under programperioden 2014-2020 har delats in i tio olika paraplyprogram, samtliga finns representerade i denna sammanställning.

Beredningsprocesser

Om inget annat anges, uppges överenskommelsen mellan Europaparlamentet, rådet och EU-kommissionens budgetförslag till varje program.

Sammanställningen har gjorts av Region Östergötlands EU-kontor.

Vid frågor kontakta gärna kontoret på brussels@regionostergotland.se eller besök vår hemsida www.regionostergotland.se/EU

**Informationen i denna sammanställning uppdateras kontinuerligt utefter
ändringar och nya beslut inom respektive program**

¹ Läs mer om Europa 2020-strategin http://ec.europa.eu/europe2020/index_sv.htm

Innehållsförteckning

1. Från idé till projekt	4
2. Utbildning	6
1.1 Erasmus+	6
2. Hälsa	10
2.1 Hälsa för tillväxt.....	10
3. Sysselsättning och sociala frågor	12
3.1 Programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI)	12
4. Informationsteknologi	15
4.1 Fonden för ett sammanlänkat Europa -telekommunikationer och informations- och kommunikationsteknik	15
5. Rättigheter, medborgarskap och rättvisa	17
5.1 Programmet för rättigheter och medborgarskap	17
5.2 Programmet för rättsliga frågor/rättvisa.....	18
6. Kultur och media	20
6.1 Kreativa Europa.....	20
7. Forskning och utveckling	22
7.1 Horisont 2020.....	22
7.2 COSME (Programmet för företagens konkurrenskraft och små- och medelstora företag)	24
8. Socialt samarbete	27
8.1 Ett Europa för medborgarna	27
8.3 Asyl- och migrations- och integrationsfonden	30
8.4 Fonden för inre säkerhet	31
9. Miljö och energi	33
9.1 Life	33
9.2 Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi.....	35
10. Transport	37
10.1 Fonden för ett sammanlänkat Europa – Transport.....	37

1. Från idé till projekt

Hur vet man om ens idé är hållbar? Var ska man vända sig för hjälp och hur går man tillväga? Nedan följer några tips och råd som ni bör tänka igenom om ni är intresserade att förverkliga er idé genom EU-projekt.

1. Projektidé

När din idé finns nedskrivnen på papper, gärna på engelska, behöver den ses över och utvärderas. Själva evalueringsprocessen syftar till att granska idén utifrån ett antal olika perspektiv.

Framförallt handlar det om att avgöra idéns potential genom att bereda följande frågor:

- Går idén att genomföra?
- Finns det ett tydligt identifierat behov?
- Till vem vänder sig idén?
- Är det en idé som kan bli ett EU-projekt? Transnationellt? Regionalt? Eller är det en intern projektidé som inte kräver EU-finansiering.
- Vilka resurser i form av arbetstid/ ekonomi krävs för projektidén?
- Varför är det ett viktigt projekt för Europa?

Förankra projektidén i din egen organisation och prata med kollegor på olika nivåer för att få input till din idé.

2. Nästa steg

Om idén fortfarande känns genomförbar är det dags att ta reda på idén är genuin genom omvärldsbevakning. Många idéer delas med andra städer och regioner och det är här viktigt att undersöka om liknande projekt existerar. Hittar man liknande projekt kan det vara bra att kontakta dem för att höra sig för om det finns möjlighet att bygga vidare på deras projekt/få ta del av deras arbete.

3. Partners

Finner ni att projektidén går att genomföra på EU-nivå är det dags att ge er ut i Europa och leta partners. Här kan en bra idé vara att ta kontakt med Region Östergötlands EU-kontor för att få tips på kontakter. EU kräver att det **ingår deltagare från flera medlemsländer** och projekten ska bygga på ett brett partnerskap med partners från olika beslutsnivåer i samhället, från olika kompletterande sektorer med stor geografisk spridning. Transnationella projekt kräver också att det ska finnas en **europaisk dimension** i projektet, det vill säga att det ska vara till nytta för andra länder än de som genomför projektet. Hur detta uppfylls ska tydligt framgå i ansökan.

Många av EU-stöden har kontaktpunkter på svenska myndigheter. Det innebär att svenska myndigheter kan informera om de EU-stöd som finns inom det egna ämnesområdet. Under varje program i detta kompendium finner ni ansvarig svensk förvaltande myndighet.

4. Ansökan

Nästa steg är att skriva själva projektansökan. Tänk på följande:

- Lägg ner tid och kraft på EU-ansökan, dels för att säkerställa att de formella kraven uppfylls och dels att projektet är anpassat efter ansökningsomgångens syften. Ansökan måste vara komplett och lämnas in i tid!
- En projektansökan skrivs via en e-ansökan (på engelska).
- Innehållet och strukturen på en EU-ansökan varierar från program till program och finns noggrant beskrivet i de relevanta dokumenten. Det är viktigt att läsa de tillhörande dokumenten både på svenska och engelska!
- Dubbelkolla så att alla bilagor är signerade och stämplade samt att **du tryckt på sänd!**

5. Vad händer sen?

När du får svar på din ansökan, oavsett om din projekttid beviljas eller ej, kommer du få feedback på vad som var bra och mindre bra i ansökan. Det är viktigt att läsa igenom synpunkterna och ta tillvara på åsikterna för kommande projekt ansökningar. Ett tips är att redan i inledningsfasen avsätta tid för uppföljning av projektansökan.

Checklista

- Har jag förankrat idén hos min organisation/enhet?
- Har jag ett tydligt syfte med mitt projekt och en tydlig målgrupp?
- Är tillräckligt mycket tid och resurser avsatta för att arbeta med projektet?
- Har projektet en tydlig och förklarad europeisk dimension?
- Finns en tydlig geografisk spridning i partnerskapet?

Glöm inte att kontrollera att ansökan är komplett/signerad innan du skickar in och att du klickat på sänd!

2. Utbildning

En av EU:s satsningar inom Europa 2020-strategin är att EU gemensamt ska arbeta för att minska andelen ungdomar som lämnar skolan utan avslutad gymnasieutbildning och öka andelen personer som har en akademisk examen. (Andelen elever utan gymnasiebetyg ska vara lägre än 10 % och minst 40 % av 30-34 åringarna ska ha en högre utbildning.)

Utbildningsåtgärder ses som avgörande för att öka anställningsbarheten för medborgarna och i förlängningen öka tillväxten i Europa. I sektorsprogrammet för utbildning görs stora satsningar för att fortsätta arbetet med att försöka minska utanförskapet bland unga på arbetsmarknaden och i skolan.

2.1 Erasmus+

Programbudget för 2015: Total budget uppskattas till **1 736,4 miljoner euro** och kommer preliminärt fördelas enligt följande:

Allmän och yrkesinriktad utbildning: 1 536,5 miljoner euro

Ungdom: 171,7 miljoner euro

Jean Monnet: 11,4 miljoner euro

Idrott: 16,8 miljoner euro

Ersätter: Programmet för livslångt lärande (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius. Grundtvig, Studiebesöksprogrammet), Ung och aktiv i Europa, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink och det bilaterala samarbetet med industrialiserade länder.

Svensk förvaltande myndighet: *Universitets- och högskolerådet (UHR)* har hand om utbildningsdelen i programmet; <http://www.utbyten.se/sv/Program-och-stipendier/Erasmusplus/>

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor är kontaktpunkt för ungdomsdelen; <http://www.mucof.se/erasmus-plus>

Programmets målsättning

Målet med programmet är att främja kompetens, anställbarhet och modernisering av systemen för utbildning, yrkesutbildning, ungdom och sport. Programmet har tre huvudsakliga målsättningar:

- Två tredjedelar av budgeten ska användas för att ge enskilda personer utbildningsmöjligheter utomlands, i och utanför EU.
- En tredjedel ska stödja partnerskap mellan utbildningsanstalter, ungdomsorganisationer, företag, lokala och regionala myndigheter och icke-statliga organisationer samt reformer för att modernisera utbildningar och främja innovation, entreprenörskap och anställbarhet.

Erasmus+ riktar sig till organisationer inom hela utbildningsområdet, från förskola, grundskola och gymnasieskola, till universitet och högskola, yrkesutbildning, företag och vuxnas lärande. Även ungdomsfrågor och sport ingår i det nya programmet. Programmet ska ge större möjligheter för kompetensutveckling och personlig utveckling samt förbättrade karriärmöjligheter. Programmet innebär finansieringsmöjligheter för studenter, trainees och lärare.

Programmet är inriktat på följande tre områden, så kallade (nyckelåtgärder):

- rörlighet i utbildningssyfte
- samarbete för innovation
- bästa praxis samt stöd till politiska reformer i medlemsstaterna för att modernisera utbildningssystemen och främja innovation, entreprenörskap och anställbarhet.

Följande aktiviteter är stödberättigade inom Erasmus+:

1. **Mobilitet** (lärar-, elev- och studentutbyten, kompetensutveckling, fortbildning, studiebesök, erfarenhetsutbyten).
2. **Projektsamarbete** (partnerskap och utvecklingsprojekt mellan skolor, lärosäten, utbildningsorganisationer med flera).
3. **Stöd för policyförändring** (olika verktyg, metoder och arbetssätt för strategisk utveckling på europeisk policynivå).

Några nyheter som Erasmus+ innebär:

- Ett lånegarantisystem som hjälper studenter att finansiera en hel masterutbildning utomlands och skaffa sig de kunskaper som behövs för kunskapsintensiva jobb.
- Kunskapsallianser: partnerskap mellan högre utbildningsanstalter och företag med syfte att främja kreativitet, innovation och entreprenörskap genom att erbjuda nya kursplaner, lärandemöjligheter och kvalifikationer.
- Allianser för sektorspecifik kompetens: partnerskap mellan utbildningsanordnare och företag för att främja anställbarhet och ta itu med kompetensluckor genom nya sektorspecifika kursplaner och nyskapande former av yrkesutbildning.
- Integrering de program som i dag är separata och som rör den internationella dimensionen inom högre utbildning. På så sätt blir utbildningsrörlighet till och från länder som inte är med i EU och kapacitetsbyggnad med högre utbildningsanstalter i dessa länder möjlig.²

² EU-kommissionens pressmeddelande http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-1110_sv.htm

Programmets struktur ger organisationer möjlighet att styra och anpassa projektmedel utifrån sina identifierade behov, samt möjlighet att sätta projekten i ett större sammanhang och i linje med ordinarie utvecklingsarbete. I programmet lyfter man också fram vikten av större strategiska projekt på organisations- och policynivå. Med det menas att projekten ska kopplas mer till EU:s utbildningspolitik och policyarbete och sättas in i ett sammanhang på europeisk nivå.

Universitets- och Högskolerådet illustrerar sammansättningen av Erasmus + på följande vis:

Källa: <http://www.utbyten.se/sv/Program-och-stipendier/Nytt-europeiskt-utbildningsprogram-2014/>

Vem kan söka?

Det är inte längre möjligt för individuella personer att söka bidrag genom Erasmus programmet. Offentliga eller privata organ som är etablerade i ett av **EU:s medlemsländer** eller på **Island, Lichtenstein, Norge, Turkiet och Jugoslavien** får ansöka om finansiering genom Erasmus+. Vissa insatser inom programmet är även öppna för organisationer från partnerländerna. Organisationerna ifråga ska vara verksamma inom **allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott** för att kunna ansöka men även ungdomsgrupper som arbetar med ungdomar men inte nödvändigtvis inom ramen för en ungdomsorganisation kan ansöka om bidrag till mobilitet i lärandesyfte för ungdomar och personer som arbetar med ungdomar, samt till strategiska partnerskap inom ungdomsområdet. Närmare uppgifter om deltagande finns i 2015 års programguide för Erasmus+ (länk finns nedan).

Tidplan och utlysningar

Utlysningen för år 2015 har presenterats under hösten 2014 och deadline för ansökningar om medel varierar mellan 22 januari 2015 till 1 oktober 2015. Hela utlysningen med samtliga datum finns här: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2014.344.01.0015.01.ENG

Länk till programmet:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_sv.htm

Länk till programguide:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_en.pdf

Kontaktinformation

Utbildningsdelen - Universitets- och högskolerådet – <http://www.uhr.se/>

Ungdomsdelen - Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

- <http://www.mucl.se/>

3. Hälsa

Hälsa spelar en viktig roll i Europa 2020-strategin. EU-kommissionen har understrukt att hälsofrämjande åtgärder är en integrerad del i målen för en smart tillväxt för alla i Europa 2020-strategin. Produktiviteten och konkurrenskraften påverkas positivt om människor håller sig friska och aktiva längre. Dessutom bidrar innovation inom hälso- och sjukvården till att lösa problemet med en långsiktigt hållbar hälso- och sjukvård i samband med den demografiska utvecklingen.

Strategin betonar också att åtgärder för att komma till rätta med bristande jämlikhet när det gäller hälsa är viktiga för att uppnå tillväxt för alla.

3.1 Hälsa för tillväxt

Engelsk titel: Health for growth

Budget: 449,4 miljoner euro

Ersätter: Bygger vidare på hälsoprogrammet "Tillsammans för hälsa" 2007-2013.

Svensk förvaltande myndighet: Folkhälsomyndigheten

Programmets målsättning

EU:s hälsoprogram Hälsa för tillväxt, som ursprungligen hade ett tydligt fokus på folkhälsa, har succesivt genom åren även kommit att omfatta sjukvård. Programmet Hälsa för tillväxt ska hjälpa EU-länderna att effektivt möta sjukvårdens ekonomiska och demografiska utmaningar och se till att invånarna kan hålla sig friska längre.

Programmet avser att stödja och komplettera medlemsstaternas arbete med att uppnå fem mål:

- Utforma gemensamma verktyg och mekanismer på EU-nivå för att hantera bristen på personal och ekonomiska resurser.
- Underlätta utnyttjande av innovationer som kan bidra till hållbara hälso- och sjukvårdssystem och öka tillgången till medicinsk sakkunskap och information om specifika sjukdomar, även över nationsgränser
- Utarbeta gemensamma lösningar och riktlinjer för att förbättra vårdkvaliteten och patientsäkerheten och förbättra EU-befolkningens tillgång till bättre och tryggare vård.
- Kartlägga, sprida och främja införande av bästa praxis som genererar i kostnadseffektiva förebyggande åtgärder mot de främsta riskfaktorerna, det vill säga rökning, alkoholmissbruk, fetma samt hiv/aids, med fokus på den gränsöverskridande dimensionen, för att förebygga sjukdom och främja god hälsa.
- Utveckla gemensamma strategier för bättre beredskap och samordning i samband med hälsokriser för att skydda människor från gränsöverskridande hot mot hälsan.

Programmet syftar till att stödja och komplettera medlemsstaternas insatser för att uppnå fyra mål:

Mål 1: Främja hälsa, förebygga sjukdomar och främja förutsättningar för en hälsosam livsstil. I praktiken innebär det att identifiera, sprida och främja upptagningen av evidensbaserade och god praxis för kostnadseffektiva sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder.

Mål 2: Skydda medborgarna från allvarliga gränsöverskridande hot mot hälsa genom att identifiera och utveckla enhetliga tillvägagångssätt och främja genomförandet av bättre beredskap och samordning vid hälsokriser.

Mål 3: Stödja folkhälsan kapacitetsuppbyggnad och bidra till innovativa, effektiva och hållbara hälso- och sjukvårdssystemen. I praktiken innebär det att identifiera och utveckla verktyg och mekanismer på EU-nivå för att hantera bristen på resurser, både mänskliga och ekonomiska, och underlätta spridningen av innovation inom folkhälsointervention.

Mål 4: Underlätta tillgången till bättre och tryggare vård för unionsmedborgare . Detta ska uppnås genom att öka tillgången till medicinsk sakkunskap och information om specifika sjukdomar, även utanför landets gränser . Det skulle också innebära att hjälpa till att tillämpa forskningsresultat och utveckla verktyg för att förbättra vårdkvaliteten och patientsäkerheten genom bland annat åtgärder som bidrar till att förbättra hälso- och skrivkunnighet.

Vem kan söka?

Alla lagligen etablerade organisationer, offentliga myndigheter, organ inom den offentliga sektorn (t.ex. forskningsinstitut, hälso- och sjukvårdsinstitutioner), universitet och högskolor och företag kan söka. Programmet ska finansiera offentliga kontrakt och bidrag till offentliga eller privata organ, nationella myndigheter, europeiska icke-statliga organisationer och internationella organisationer i unionens 28 medlemsstater. Övriga icke-medlemsländer som kan delta är: Norge, Island, Liechtenstein, Makedonien, Turkiet, Montenegro, Albanien, Serbien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, samt länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken (ENP).

Tidsplan

Beslut om 2015-års arbetsprogram har ännu inte fattats och det finns inga ansökningsomgångar öppna under programmet under våren 2015.

Länkar till programmet:

www.ec.europa.eu/health

http://ec.europa.eu/health/programme/policy/index_en.htm

Folkhälsomyndigheten

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/arnesomraden/livsvillkor-och-levnadsvanor/internationellt/eu-och-folkhalsa/>

4. Sysselsättning och sociala frågor

För att klara konkurrensen från de nya tillväxtekonomierna måste EU:s arbete generera i nya jobb. EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker har jobb som en av sina högsta prioriteringar för EU under de kommande fem åren och i Europa 2020-strategin är målet tydligt, 75 % av Europas 20-64 åringar ska arbeta. För att lyckas med detta mål krävs investeringar i utbildning, forskning och sysselsättningsåtgärder. I december 2012 presenterade EU-kommissionen förslaget om ungdomsgarantin som medlemsländerna sedan godkänt och implementeras. Syftet är att personer under 25 år inom fyra månader från att de slutat skolan eller blivit arbetslösa ska erbjudas jobb, utbildning, lärlingsplats eller praktik. Det nya sektorsprogrammet för sysselsättning och sociala frågor ska således vara ett verktyg för att nå de mål som EU satt upp i 2020-strategin.

4.1 Programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI)

Engelsk titel: Programme for Employment and Social Innovation (EaSI)

Budget: 919,5 miljoner euro

Programmet ersätter: PROGRESS, Eures, Progress-mikrolån

Målsättning

Syftet med programmet för Sysselsättning och Social Innovation är att stödja sysselsättning, socialpolitik och rörlighet på arbetsmarknaden inom EU. Programmet ämnar även till att prova idéer till reformer i praktiken, utvärdera dem och främja de bästa idéerna i EU-länderna samt modernisera EU-lagstiftningen och säkerställa effektiv tillämpning av den.

Tre delprogram

Programmet för sysselsättning och social innovation är uppdelad i tre delprogram.

Delprogram 1

Det första delprogrammet går ut på att modernisera sysselsättningen och socialpolitiken. Det innefattar bland annat prioriteringar som:

- o Socialt skydd, social inkludering och minskning och förebyggande av fattigdom
- o Sysselsättning, särskilt för att bekämpa ungdomsarbetslöshet
- o Arbetsvillkor
- o Främja hållbar sysselsättning av hög kvalitet
- o Garantera ett fullgott och anständigt socialt skydd
- o Bekämpa socialt utanförskap och fattigdom
- o Förbättra arbetsvillkoren
- o Informationsutbyte samt ömsesidigt lärande och dialog

Delprogram 2

Det andra delprogrammet fokuserar på mikrofinansiering och socialt entreprenörskap och har som målsättning att:

- o Öka tillgång till mikrofinansiering för sårbara grupper som vill starta eller utveckla sitt företag
- o Skapa institutionell kapacitet till mikrokreditlåntagarna
- o Stödja utvecklingen av sociala företag/sociala entreprenörskap främst kopplat till förbättrade möjligheter till finansiering
- o Öka tillgången på och tillgängligheten till mikrofinansiering för utsatta grupper och mikroföretag och öka tillgången till finansiering för sociala företag
- o Bygga upp en institutionell kapacitet hos mikrokreditgivare
- o Stödja utvecklingen av sociala företag särskilt genom att underlätta tillgången till finansiering

Delprogram 3

Det tredje delprogrammet går ut på att främja yrkesmässig rörlighet. Fokus är bland annat att:

- o Presentera lediga platser för arbetsökande och arbetsgivare
- o Utveckla tjänster för rekrytering och anställning av arbetare
- o Utveckla flerspråkig digital plattform och självbetjäningssystem för förmedling av lediga platser och platsansökningar
- o Utveckla riktade program för rörlighet, ansökningsomgångar, fylla lediga platser, hjälpa arbetstagare som kan vara mobila
- o Utveckla och arbeta med Eures (europeiska jobbnätverket) överskridande partnerskap (fokus utgivning av information, rådgivning, placerings- och rekryteringstjänster för gränsarbetare)
- o Ömsesidigt lärande mellan Eures aktörer och utbildning av Eures-rådgivare, inklusive gränsöverskridande rådgivare inom Eures-partnerskapet
- o Information och kommunikation för att öka medvetenheten om fördelarna med geografisk och yrkesmässig rörlighet i allmänhet och om Eures verksamhet och tjänster

Vem kan söka?

EU:s medlemsländer, EES-länder, EFTA-länder, EU-kandidatländer, potentiella kandidatländer, myndigheter (nationella, regionala, lokala), arbetsmarknadens parter, arbetsförmedlingar, högskolor och forskningsinstitut, organisationer, media med flera kan söka finansiering och/eller bidrag.

Tidsplan

De första utlysningarna inom programmet publicerades i maj 2014 men arbetsprogrammet för 2015 har ännu inte publicerats.

Länkar till programmet:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sv&catId=89&newsId=1093>

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-628_en.htm

5. Informationsteknologi

Utifrån de mål som satts upp i Europa 2020-strategin har ”Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF)” utformats där följande områden finns representerade:

- **Informationsteknologi**
- **Energi**
- **Transport**

Fonden för ett sammanlänkat Europa ska göra det möjligt att förbereda och genomföra projekt av gemensamt intresse inom ramen för strategin för de tre transeuropeiska näten inom sektorerna för energi, transport och telekommunikationer. Fonden ska i synnerhet stödja genomförandet av projekt som syftar till utveckling och konstruktion av ny eller modernisering av befintlig infrastruktur inom de ovannämnda sektorerna. Tanken är att dessa riktade investeringar i infrastruktur ska bidra till att öka sysselsättningen i Europa och därmed dess konkurrenskraft. En målsättning är dessutom att fonden ska bidra till en grönare ekonomi i Europa bl. a. genom att främja renare transportslag och underlätta användandet av förnybar energi. Vidare ska finansieringen av fonden utökas via Europa 2020-initiativet om projektobligationer samt andra riskdelningsinstrument vilka ska locka privata finansörer att investera i olika projekt.

5.1 Fonden för ett sammanlänkat Europa - telekommunikationer och informations- och kommunikationsteknik

Engelsk titel: Connecting Europe Facility - Connect

Budget: 29 miljarder euro³

Målsättning för området telekommunikation (digitala nätet)

Ett av flaggskeppsinitiativen under Europa 2020-strategin är den Digitala Agendan⁴ som utgör den strategi som ligger till grund för EU:s politik inom IT-området. Det övergripande målet med agendan är att uppnå varaktiga ekonomiska och sociala vinster från en digital inre marknad baserad på snabbt och ultrasnabbt internet och interoperabla tillämpningar.

På telekommunikationsområdet ska fonden stödja projekt av gemensamt intresse som finns utpekade i Europas digitala agenda. Syftet är således att:

³ Total budget för alla tre områdena inom fonden för ett sammanlänkat Europa.

⁴ <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

- Påskynda utbyggnaden och utnyttjandet av nät för snabbt och ultrasnabbt bredband samt digitala tjänster, såsom ny infrastruktur för e-legitimation, e-upphandling, elektroniska patientjournaler, e-juridik och tullrelaterade tjänster.
- Främja samtrafikförmågan och interoperabilitet mellan nationella offentliga tjänster på nätet samt tillgång till sådana nät.

Vem kan delta?

Förslag kan lämnas in av en eller flera medlemsstater, internationella organisationer, gemensamma företag eller offentliga eller privata företag och organ som är etablerade i ett medlemsland.

Tidsplan

De första utlysningarna publicerades i början av maj 2014.

Länkar till information om programmet

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connecting-europe-facility>

Utlisningar

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/newsroom/funding-opportunities/all>

6. Rättigheter, medborgarskap och rättvisa

Många känner inte till sina rättigheter som EU-medborgare. I en undersökning från 2010 visste bara 43 % av de tillfrågade vad "EU-medborgare" innebär och nästan hälften sa att de "inte var särskilt välinformerade" om sina rättigheter. I kommande programperiod vill EU-kommissionen inrikta arbetet på att skapa en bättre förståelse för EU och dess värderingar, historia och kultur.

6.1 Programmet för rättigheter och medborgarskap

Engelsk titel: Rights and citizenship

Budget: 439 miljoner euro för år 2014-2020

Ersätter följande program: Fundamental Rights and Citizenship, Daphne II, samt delprogrammen PROGRESS: Antidiskriminering och mångfald och Jämställdhet som finns inom programmet för Employment and Social Solidarity.

Programmets målsättning

Syftet med programmet är att skapa ett Europa där människors rättigheter främjas och skyddas i enlighet med föreskrifterna. Programmet hänvisar särskilt till att belysa och informera Europas medborgare om de rättigheter som kommer av det europeiska medborgarskapet: principer för icke-diskriminering och kvinnors och mäns lika rättigheter, rättigheten till skydd av personuppgifter, barns rättigheter, EU:s konsumentlagstiftning samt möjligheten till företagsverksamhet på den gemensamma marknaden.

Programmets föreslagna målsättningar syftar även till att skapa kunskaps- och medvetandeförhöjande åtgärder kring EU:s lagar och regler, stödja implementeringen av EU:s lagar och regler i medlemsstaterna, samt främja gränsöverskridande samarbeten. Dessa målsättningar ligger sedan till grund för programmets olika områden som kan erhålla finansiering. Analytiska aktiviteter rör exempelvis forskning och analys som syftar till att förse lagstiftare med underlag kring problem och utmaningar. Utbildningsaktiviteter fokuserar på åtgärder såsom personalutbyten, workshops, seminarier, samt utveckling av digitala utbildningsmoduler. Ömsesidigt lärande-, samarbets- och medvetandeförhöjande aktiviteter syftar till att identifiera och utbyta goda metoder och erfarenheter genom att organisera olika evenemang och nätverk. Stöd till viktiga aktörer avser att ge finansiellt stöd vid genomförandet av unionens lagstiftning och politik, och kan delges medlemsstater eller EU-specialiserade organisationer.

Vem kan söka?

Programmet riktar sig till offentliga och privata aktörer i EU:s 28 medlemsländer, EFTA-länder som omfattas av EEA-avtalet, kandidatländer, potentiella kandidatländer samt tredje länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken.

Tidsplan

Utlysningar publicerar kontinuerligt på deras hemsida:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/open-calls/index_en.htm

Länk till programmet:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm

6.2 Programmet för rättsliga frågor/rättvisa

Budget: 334 miljoner euro

Ersätter: Programmet för Civil Justice (JCIV), Criminal Justice (JPEN) samt Drug prevention and information programme (DPIP)

Programmets målsättning

Ambitionen med programmet är att utveckla ett Europa som präglas av frihet, säkerhet och rättvisa genom att främja juridiskt samarbete på det civil- och straffrättsliga området. Ambitionen med programmet Rättsliga frågor/Rättvisa är att förenkla finansieringsinstrumenten genom att slå samman programmen Civil Justice; Criminal Justice samt Drug prevention and Information Programme (DPIP). Det nuvarande programmet föreslås angripa narkotikaproblematik utifrån ett brottsförebyggande perspektiv, vad avser exempelvis olaglig kringverksamhet som rör narkotika och narkotikahandel, istället för att som tidigare ha ett folkhälsoperspektiv. Genomgående för programmets alla aktiviteter är även att det ska bidra till att främja jämlikhet mellan könen och motverka diskriminering på grunder av kön, etnisk eller kulturell tillhörighet, religion, funktionsnedsättningar, ålder och sexuell läggning. Programmets övergripande målsättning är att öka allmänhetens kunskaper om EU:s lagar och regler, stödjer implementeringen av EU:s lagar och regler i medlemsstater, främjar transnationellt samarbete och ömsesidigt förtroende och kunskap, ökar kunskapen samt förståelsen för utmaningar som inverkar negativt på EU:s juridiska system utifrån ett perspektiv som säkerställer evidensbaserat beslutsfattande och lagstiftande. Inom finansieringsramen för det framtida programmet föreslås specifikt prioriterade åtgärder. Analytiska aktiviteter rör exempelvis forskning och analys som syftar till att förse lagstiftare med underlag kring problem och utmaningar. Utbildningsaktiviteter fokuserar på personalutbyten, workshops, seminarier, samt utveckling av digitala utbildningsmoduler.

Åtgärder som syftar till att identifiera och utbyta erfarenheter i aktiviteter som rör ömsesidigt lärande kan få stöd inom programmet.

Vem kan söka?

Programmet riktar sig till offentliga och privata aktörer i EU:s 28 medlemsländer, EFTA- länder

som omfattas av EEA-avtalet, kandidatländer, framtida kandidatländer samt tredje länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken.

Mer information

http://ec.europa.eu/justice/index_en.htm#about-us-tab

Tidsplan

Utlysningar publicerar kontinuerligt på deras hemsida:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/open-calls/index_en.htm

7. Kultur och media

EU:s kulturella och kreativa näringar bidrar till ekonomisk tillväxt, sysselsättning, innovation och social sammanhållning. De står för runt 4,5 procent av EU:s BNP och sysselsätter omkring 8,5 miljoner människor, det vill säga 3,8 procent av arbetskraften. Sysselsättningen i den kreativa sektorn ökade med i genomsnitt 3,5 procent per år under perioden 2000–2007 jämfört med 1 procent per år för EU-ekonomin som helhet. Med det anses de kulturella och kreativa näringarna i EU vara viktiga faktorer för den ekonomiska tillväxten och jobbtillväxten i Europa. EU vill bevara det europeiska kulturarvet och göra det tillgängligt för alla – inom språk, litteratur, teater, film, dans, radio och tv, konst, arkitektur, konsthantverk m.m.

7.1 Kreativa Europa

Engelsk titel: Creative Europe

Programbudget: 1,46 miljarder euro

Ersätter: Kultur 2007, MEDIA 2007 och MEDIA Mundus.

Svensk förvaltande myndighet: Kulturrådet och Svenska filminstitutet

Programmet Kreativa Europa består av följande två delprogram och ett tredje övergripande programområde:

- **Kultur** – vänder sig till den kulturella och den kreativa sektorn (30% av budgeten)
- **MEDIA** – vänder sig till den audiovisuella sektorn (55% av budgeten)
- **Övergripande programområde** – vänder sig till samtliga kulturella och kreativa sektorer och inkluderar en finansieringsmöjlighet (lånegaranti) samt stöd till gränsöverskridande policysamarbete och innovativa insatser över sektorsgränserna. (15% av budgeten)

Målsättning

Programmets allmänna mål är att främja arbetet med att värna om och marknadsföra Europas kulturella och språkliga mångfald samt att stärka den kulturella och kreativa sektorns konkurrenskraft för att främja smart och hållbar tillväxt för alla. Syftet är att bidra till Europa 2020-strategin och dess flaggskeppsinitiativ. Konkurrenskraft är ett nytt element i målformuleringen jämfört med nuvarande mål. Programmet ska liksom nuvarande program stödja insatser och verksamhet som har ett möjligt europeiskt mervärde. Genom att fokusera på den kulturella och den kreativa sektorns behov att verka utanför det egna landet och med en koppling till främjandet av kulturell och språklig mångfald hoppas man att programmet ska fungera kompletterande till andra fonder och program, exempelvis stödet ur struktur- och investeringsfonderna till investeringar i den kulturella och den kreativa sektorn.

Vilka är de största förändringarna jämfört med föregående Kulturprogram?

Programmet innehåller nya finansieringsmöjligheter. EU-kommissionen identifierar svårigheten för kulturaktörer och små företag inom de kulturella och kreativa sektorerna att själva finansiera sin verksamhet och att beviljas banklån för sin verksamhet.

Alla stödformer ska ha formen av projektbidrag, möjligheten att söka verksamhetsstöd för europeiska organisationer som var möjligt i föregående program försvinner. Föregående stöd till så kallade ambassadörer försvinner också. Vidare finns inte stödformen ”samarbete med tredjeland” med i det nya programmet.

Vem kan söka?

Aktörer etablerade i ett medlemsland, EFTA/EES-land, kandidatland, Schweiz eller från annat tredje land som kan delta i programmet. Programmet ska även tillåta samarbete och gemensam verksamhet med länder som inte deltar i programmet och med internationella organisationer som är verksamma inom den kulturella och/eller kreativa sektorn (t.ex. Unesco och OECD) på grundval av gemensamma bidrag till förverkligandet av programmets mål. En större öppning ska finnas för länder utanför EU. Programmet ska rymma samarbete med anslutande länder, kandidatländer, potentiella kandidatländer och EES-länder (Island, Norge, Liechtenstein och Schweiz). Nytt är att även länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken ska kunna komma med i programmet. Det innefattar länder i östra Europa och länderna runt Medelhavet.

Tidsplan

Kreativa Europa startades 1 januari 2014 och de första utlysningarna publicerades den 10 december 2013 och därefter publiceras ansökningsomgångar löpande här;

http://ec.europa.eu/culture/calls/index_en.htm

Länkar till programmet:

<http://ec.europa.eu/culture/creative-europe/>

http://www.kulturradet.se/sv/EU_Kulturprogram/Om-ansokan/

Arbetsprogram för 2014-2015

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8314.pdf

8. Forskning och utveckling

Forskning och innovation är centrala inslag i Europa 2020-strategin för tillväxt och jobb. Målet för 2020 är att medlemsländerna ska satsa 3 procent av sin BNP på forskning och utveckling (1% offentliga medel, 2% privata investeringar) – det förväntas skapa 3,7 miljoner jobb och öka EU:s årliga BNP med nästan 800 miljarder euro.

8.1 Horisont 2020

Engelsk titel: Horizon 2020

Budget: 70 miljarder euro

Ersätter: Samtliga program inom forskning och innovation, däribland Sjunde ramprogrammet inom forskning och teknik (FP7)

Svensk förvaltande myndighet: VINNOVA

Programmets målsättning

Horisont 2020 är EU:s nya ramprogram för forskning och innovation och är ett finansiellt instrument som syftar till att genomföra flaggskeppsinitiativet Innovationsunionen, en del av Europa 2020-strategin, för att säkra Europas globala konkurrenskraft. Programmet är EU:s nya satsning inom forskning och innovation där ett mål är att skapa ny tillväxt och arbetstillfällen i Europa. Programmet består till skillnad mot det föregående sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling, FP7, av endast ett specifikt program. Programmet fokuserar på tre delar efter de huvudprioriteringar för forskning och innovation som EU-kommissionen tagit fram till år 2020 inom ramen för Europa 2020-strategin:

- **Spetskompetens – Excellent Science** – denna del ska stärka EUs globala ställning inom forskning och innovation. Här ryms satsningen på det Europeiska forskningsrådet, ERC, mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie, samverkansforskning inom nya och lovande forskningsområden Future and Emerging Technologies (FET) samt forskningsinfrastruktur.
<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/excellent-science>
- **Industriellt ledarskap – Industrial leadership** – ska göra Europa mer attraktivt för investeringar i forskning och innovation, dvs skapa jobb och tillväxt, attrahera mer privata och strategiska investeringar till forskning och innovation. Detta ska bli en satsning genom riskkapital, stöd till innovationer i SMF, och genom satsningar på så kallade Key Enabling Technologies, dvs mikro- och nanoelektronik, nanoteknologi, avancerade material, bioteknik och avancerad tillverkning och bearbetning.
<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/industrial-leadership>
- **Samhälleliga utmaningar – Societal challenges** – denna del fokuserar på de stora samhälleliga utmaningar som EU och resten av världen står inför. För att ta sig an

utmaningarna kommer det i många fall att krävas tvärvetenskapliga samarbeten som inkluderar samhällsvetenskap och humaniora.

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/societal-challenges>

Sju utmaningar pekats ut:

1. Hälsa, demografiska förändringar och välbefinnande
2. Europeiska bioekonomiska utmaningar: Livsmedelstrygghet, hållbart jord- och skogsbruk, havs-, sjöfarts- och insjöforskning
3. Säker, ren och effektiv energi
4. Smarta, gröna och integrerade transporter
5. Klimatåtgärder resurseffektivitet och råvaror
6. Europa i en föränderlig värld, inkluderande, innovativa och reflekterande samhällen
7. Trygga samhällen – säkerställa frihet och trygghet för Europa och dess medborgare, som exempel kan nämnas hälsa, energi och ett inkluderande och säkert samhälle

Vad är nytt jämfört med FP7?

Horisont 2020 består av ett enda program som samordnar de tre befintliga programmen/initiativen: det föregående sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling, (FP7), delar av Konkurrenskraft och Innovationsprogrammet, (CIP), och de initiativ som administreras av European Institute of Technology, EIT. Målet med programmet är främst att förvandla vetenskapliga genombrott till innovativa produkter och tjänster som kan leda till affärsmöjligheter och förändra människors liv till det bättre. I programmet ges det större valfrihet i hur mycket pengar varje projekt kan välja att söka då utlysningarna kommer vara utformade med ett max och ett minimum belopp.

Ytterligare nyheter:

- Ökade möjligheter för finansiering för SMF:s. 20 % av den totala budgeten inom Samhälleliga utmaningar ska gå till SMF:s.
- Inriktningen på utmaningar gör att man går ifrån den nuvarande traditionella tematiska strukturen som fanns i FP7. Detta innebär att vissa av de tidigare tematiska områdena blir bredare samhällsutmaningar, t ex området för hälsa. En del områden, bl a IKT, miljö, samhällsvetenskap, blir delvis horisontella aspekter i utmaningarna.
- Alla utlysningar och ansökningar kommer ske elektroniskt med sk e-signatur.

Vem kan söka?

Offentliga eller privata organ, små och medelstora företag, universitet och forskningscenter i Europeiska Unionens 28 medlemsstater, Norge, Island, Liechtenstein, Makedonien, Turkiet, Montenegro, Albanien, Serbien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo samt länder med nära ekonomisk och geografisk relation till EU eller länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken.

Tidsplan

Utlysning presenteras kontinuerligt på hemsidan;

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/index.html>

Länkar till programmet

Horisont 2020 officiella hemsida

http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm

Arbetsprogrammet 2014-2015

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2014_2015/main/h2020-wp1415-health_en.pdf

VINNOVA:s hemsida

<http://www.vinnova.se/sv/>

8.2 COSME (Programmet för företagens konkurrenskraft och små- och medelstora företag)

Budget: 2,3 miljarder euro

Ersätter: Programmet bygger vidare på det nuvarande Konkurrenskraft- och innovationsprogrammet (CIP).

Programmets målsättning

COSME har som mål att underlätta för entreprenörer, de som vill starta eget företag samt EU-ländernas myndigheter genom mer stöd i deras arbete med att utarbeta och genomföra politiska reformer. Tanken är att COSME ska förenkla förvaltningen av programmet så att det blir enklare för små och medelstora företag att få tillgång till finansiering och marknader utanför sina hemländer. Programmet fokuserar på finansieringsinstrument och stöd till företag som vill etablera sig internationellt, detta genom att förenkla det nuvarande programmet och förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering i form av eget kapital och lån. Dessutom syftar det nya programförslaget till att:

- Underlätta för etablering eller utveckling av egendrivna företag samt att EU-ländernas myndigheter bättre ska kunna utarbeta och genomföra effektiva politiska reformer.
- Underlätta små och medelstora företags tillgång till marknader inom och utanför EU genom nätverket Enterprise Europe samt med hjälp av internationellt näringslivssamarbete.
- Främja företaganda och företagarkunskap, särskilt för nya företagare, ungdomar och kvinnor. Programmet förväntas ge företag bättre lånemöjligheter, i synnerhet de som avser att starta gränsöverskridande verksamheter. Programmet avser även att finansiera internationellt näringslivssamarbete, genom nätverket Enterprise Europe,

samt utbildning i entreprenörskap.

Programmets har fokus på fem åtgärder:

- Tillgång till finansiering för SMFs genom finansiella instrument som t.ex. riskkapital för företag i uppstartsfasen och lånegarantier som täcker lån upp till 150.000 euro för alla typer av företag.
- Enterprise Europe Network startades som en del av CIP och kommer fortsätta under COSME. Nätverket länkar samman över 600 organisationer för företagsstöd i 60 länder. De tillhandahåller information och en bred vidd av gratis kvalitetstjänster, t.ex. gratis hjälp att hitta möjliga källor till EU finansiering, i syfte att öka företagets konkurrenskraft.
- Arrangera ett brett spektrum av aktiviteter årligen under programperioden 2014-2020 för att uppmuntra gränsöverskridande nätverk, att dela god praxis samt expandera och utveckla sina affärsmöjligheter. Vissa aktiviteter kommer att inrikta sig på speciella grupper inom SMF, t.ex. unga företagare.
- Förbättra förutsättningarna för företagets konkurrenskraft genom att studera och ta lärdom av de studier och analyser som görs om politiken och dess utförande på regional och nationell nivå. Vilket ska ge enklare och effektivare regelverk för företag samt hjälpa myndigheterna i medlemsländerna.
- Förse SMF med underlag för att göra affärsexpansioner både i Europas inre marknad men även utanför unionen. Internationell samverkan kommer att främjas i syfte att minska skillnaderna i regelverk och företagsklimat mellan EU och EU:s handelspartners. Exempelvis kommer avgiftsfria tjänster som t.ex. IPR helpdesk i Kina som hjälper till med ärenden som handlar om immateriella rättigheter och relaterade frågor, fortsätta tillhandahållas.

Vem kan söka?

Programmet riktar sig till organisationer med säte i EU:s 28 medlemsstater, EFTA-länder som omfattas av EEA-avtalet, kandidatländer, potentiella kandidatländer, anslutande länder till unionen, samt tredje länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken

Tidsplan

Utlysningar presenteras kontinuerligt på hemsidan;

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/cosme/index.html>

Länk till programmet:

http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

http://ec.europa.eu/enterprise/contracts-grants/calls-for-proposals/index_en.htm

Tillväxtverket

<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/insatserfortillvaxt/flerochvaxandeforetag/cosme.4.21099e4211fdb8c87b800017843.html>

9. Socialt samarbete

EU bygger på värden som mänsklig värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättssäkerhet och respekt för mänskliga rättigheter, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter.

9.1 Ett Europa för medborgarna

Engelsk titel: Europe for Citizens

Budget: 164 miljoner euro

Ersätter: Vidareutveckling av nuvarande program med samma namn

Programmets målsättning

- bidra till medborgarnas förståelse för unionen, dess historia och dess mångfald,
- främja EU-medborgarskapet och förbättra förutsättningarna för medborgarengagemang och demokratiskt deltagande på unionsnivå.

Programmet genomförs genom två programområden och en övergripande åtgärd:

Programområde 1: Europeisk hågkomst: stärka hågkomsten och öka kunskaperna om unionens gemensamma historia och värderingar och dess syfte.

Programområde 2: Demokratisk delaktighet och medborgarengagemang: uppmuntra demokratisk delaktighet och medborgarengagemang på unionsnivå.

Programområde 1 – Europeisk hågkomst:

Europeiska unionen bygger på grundläggande värden som frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna. För att till fullo förstå deras innebörd är det nödvändigt att hålla minnet av det förflutna levande som ett sätt att gå vidare och se framåt.

Inom detta programområde kan projekt av följande slag stödjas:

Inom detta programområde kommer stöd att ges till aktiviteter som inbjuder till reflexion om Europas kulturella mångfald och om gemensamma värderingar i den vidaste bemärkelsen. Mot den bakgrunden är syftet att finansiera projekt som behandlar grunderna till **totalitära regimer** i Europas moderna historia (framför allt, men inte enbart, nazismen som ledde till förintelsen, fascismen, stalinismen och de totalitära kommunistiska regimerna) och att högtidlighålla minnet av offren.

Programområdet innefattar även aktiviteter med anknytning till **andra avgörande händelser och referenspunkter i Europas nutidshistoria**. Framför allt kommer företräde att ges till insatser som uppmuntrar till tolerans, ömsesidig förståelse, interkulturell dialog och försoning som ett sätt att gå vidare och se framåt, i synnerhet med syftet att nå den yngre generationen.

Projekten inom detta programområde förväntas innefatta olika typer av organisationer (lokala myndigheter, icke-statliga organisationer, forskningsinstitut osv.) eller utveckla olika typer av aktiviteter (forskning, icke-formell utbildning, offentliga debatter, utställningar osv.) eller engagera medborgare från olika målgrupper.

Projekten bör dessutom genomföras på gränsöverskridande nivå (upprättande av gränsöverskridande partnerskap och nätverk och verksamhet inom dessa) eller med en tydlig europeisk dimension.

Programområde 2: Demokratisk delaktighet och medborgarengagemang

Inom detta programområde kommer stöd att ges till aktiviteter som omfattar medborgarengagemang i den vidaste bemärkelsen med särskilt fokus på verksamheter med direkt koppling till unionens politik.

Målet är **konkret** deltagande i utformningen av EU:s politik på områden med anknytning till programmets mål. Det kan åstadkommas i alla skeden och med alla institutionella motparter och inkluderar i synnerhet aktiviteter som gäller utformning av agendan, påverkan under förberedelsefasen och förhandling om politiska förslag samt återkoppling i fråga om relevanta initiativ som genomförs. Verksamheter som beviljas finansiering förväntas dessutom tillämpa strukturerade metoder för att säkra en varaktig effekt av den finansierade verksamheten. Programområdet innefattar även projekt och initiativ som utvecklar möjligheter till ömsesidig förståelse, interkulturellt lärande och solidaritet, samhällsengagemang och frivilligarbete på unionsnivå.

Vänortssamarbete

Denna åtgärd syftar till att sammanföra ett brett spektrum av medborgare från vänorter kring ämnen med anknytning till programmets mål. Företrädare ges till projekt inriktade på de prioriteringar som varje år fastställs för denna åtgärd. Syftet med åtgärden är att främja medborgarengagemang i utformningen av EU:s politik och utveckla möjligheter till samhällsengagemang och frivilligarbete på unionsnivå. Det ska ske genom att engagera medborgare på lokal nivå och EU-nivå i diskussioner om konkreta frågor på den europeiska politiska agendan.

Nätverk av städer

Kommuner och organisationer som på längre sikt samarbetar om ett gemensamt ämne kan vilja utveckla nätverk av städer för att göra samarbetet mer hållbart. Nätverk mellan städer i frågor av gemensamt intresse framstår som ett viktigt sätt att möjliggöra utbyte av bra metoder.

Genom vänortssystemet skapas starka band mellan de berörda orterna. Därför bör **potentialen i de nätverk** som bildas genom en rad olika vänortsförbindelser utnyttjas för att utveckla ett

tematiskt och *varaktigt* samarbete mellan orterna. Europeiska kommissionen stöder utvecklingen av sådana nätverk, som är viktiga för att få till stånd ett strukturerat, intensivt och mångfasetterat samarbete och därför bidrar till att maximera programmets genomslagskraft.

Projekt för det civila samhället

Denna åtgärd syftar till att stödja projekt som drivs av gränsöverskridande partnerskap och nätverk som direkt engagerar medborgarna. Projekten samlar medborgare från olika bakgrund i aktiviteter med direkt koppling till EU-politiken, för att ge dem möjlighet att konkret delta i utformningen av EU:s politik på områden med anknytning till programmets mål. Det kan som redan nämnts åstadkommas i alla skeden och med alla institutionella motparter och inkluderar i synnerhet aktiviteter som gäller utformning av agendan, påverkan under förberedelsefasen och förhandling om politiska förslag samt återkoppling i fråga om relevanta initiativ som genomförs. Inom projekten kommer medborgarna därför att uppmanas att arbeta med eller diskutera programmets årliga prioriteringar på lokal och europeisk nivå.

Projekten bör handla om att främja och organisera reflexion, debatter eller andra aktiviteter med anknytning till programmets årliga prioriteringar och föreslå konkreta lösningar genom samarbete eller samordning på europeisk nivå samt säkra en konkret koppling till utformningen av politiken såsom anges ovan. Projekten bör aktivt engagera ett stort antal medborgare i genomförandet och syfta till att lägga grunden för, eller främja utveckling av, varaktiga nätverk mellan många organisationer som är verksamma på området.

Denna åtgärd stöder projekt som genomförs av gränsöverskridande partnerskap för att främja möjligheter till solidaritet, samhällsengagemang och frivilligarbete på unionsnivå. Ett projekt för det civila samhället måste innefatta minst två av följande tre verksamhetstyper:

- **Främja samhällsengagemang och solidaritet:** verksamheter som kan främja debatt/kampanjer/insatser som rör ämnen av gemensamt intresse, med EU-medborgarnas rättigheter och ansvar som bakgrund och med koppling till EU:s politiska dagordning och beslutsprocess.
- **Inhämta synpunkter:** verksamheter som syftar till att inhämta medborgarnas enskilda synpunkter i ett särskilt ämne som fastställs varje år, varvid ett nedifrån-och-upp perspektiv främjas (här ingår användning av sociala medier, webinarier etc.) liksom mediekompetens.
- **Frivilligarbete:** verksamheter för att främja solidaritet mellan EU-medborgare och i ett större perspektiv.

Tidsplan

Utlysningar presenteras kontinuerligt på hemsidan; http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/funding_en

Mer information

<https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/COMM-2013-00367-00-00-SV-TRA-00.pdf>

Länkar till programmet:

http://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/news/europe-for-citizens-funding-programme-for-period-2014-2020-officially_en

<http://ec.europa.eu/citizenship/>

http://ec.europa.eu/citizenship/about-the-europe-for-citizens-programme/future-programme-2014-2020/index_en.htm [http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0884:FIN:SV:HTML)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0884:FIN:SV:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0884:FIN:SV:HTML)

9.2 Asyl,- migrations- och integrationsfonden

Engelsk titel : Asylum and Migration fund

Budget: 3,1 miljarder euro

Ersätter: Europeiska flyktingfonden, Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare och Europeiska återanvändandefonden. SOLID.

Svensk förvaltande myndighet: Migrationsverket

Programmets målsättning

Programmets övergripande syfte är att bidra till en effektivare hantering av migrationsströmmarna inom EU i enlighet med EU:s gemensamma asyl- och migrationspolitik. Målsättningen är också att skapa ett område utan inre gränser där EU- medborgare och tredjelandsmedborgare kan resa, bo och arbeta i, och på så sätt kunna föra med sig nya idéer, kapital, kunskap och innovation. Förslaget avser även att främja mobiliteten där arbetstagarnas rättigheter tillvaratas fullt ut så att de kan leva i trygghet. Programmets strategiska prioriteringar gäller till exempel migration (laglig migration och integration, asyl, olaglig migration och återvändande), säkerhet (förebyggande och bekämpande av terrorism och organiserad brottslighet, polissamarbete) och förvaltning av de yttre gränserna (såsom viseringspolitik) samt åtgärder som främjar EU:s intressen och mål för samarbete med tredjeländer. Dessutom syftar förslaget till att öka solidariteten och förbättra ansvarsfördelningen mellan medlemsstaterna, särskilt gentemot de medlemsstater som påverkas mest av migrations- och asylströmmar.

Finansiering

Budgeten för programmet ligger på 3,1 miljarder euro. 2,4 miljarder euro kommer gå direkt till medlemsländerna. Minst 20 % av de 2,4 miljarder euro som medlemsländerna får måste gå till åtgärder för att stödja laglig migration och främja integration av invandrare. Ytterligare 20 % är öronmärkta till asylåtgärder.

Vem kan söka?

Programmet riktar sig till lokala eller regionala myndigheter, icke-statliga aktörer, samt även nationella myndigheter om en medlemsstats administrativa organisation så kräver, i EU:s medlemsstater. Undantagna länder är Danmark, Irland och Storbritannien utifrån enskilda medlemsavtal.

Tidsplan

Utlysningar presenteras kontinuerligt på hemsidan: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/calls-for-proposals/index_en.htm#/c_

Länk till programmet

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund/index_en.htm

9.3 Fonden för inre säkerhet

Engelsk titel: Internal Security Fund

Budget: 3,3 miljarder euro

Ersätter: Prevention of and Fight Against Crime, Prevention, Preparedness and Consequence management of Terrorism and other security-related risks och Gränsfonden.

Programmets målsättning

Syftet med fonden är att stödja genomförandet av strategin för den inre säkerheten samt en övergripande strategi för samarbetet inom europeisk brottsbekämpning, inklusive kontroll av EU:s yttre gränser. Fonden för inre säkerhet kommer att inrättas som en övergripande finansieringsram med två separata finansieringsinstrument: ett för polissamarbete och ett för gränsförvaltning. Målsättningen med programmet är att förebygga och bekämpa brottslighet samt krishantering.

Finansiering från EU inom instrumentet för polissamarbete kommer att tilldelas utifrån fem centrala strategiska prioriteringar, bland annat bekämpning av gränsöverskridande, organiserad brottslighet, förebyggande av terrorism och förbättring av Internetsäkerhet. Åtgärder som kommer att kunna finansieras innefattar exempelvis gemensamma gränsöverskridande insatser, utbyte av bästa praxis, förvärv av teknisk utrustning och infrastruktur samt utbildning av och utbyten mellan personal. Instrumentet för gränshantering syftar till att stödja det gemensamma visumsystemet och att stödja medlemsstaternas gränskontroller, för att säkerställa hög skyddsnivå och smidiga gränspassager. Liknande åtgärder som inom instrumentet för polissamarbete kommer att finansieras.

Vem kan söka?

Brottsbekämpande myndigheter, gränsbevakande myndigheter samt eventuellt andra

myndigheter som specialiserar sig på skydd av kritisk infrastruktur och krishantering med sätte i EU:s 28 medlemsstater. Vid behov kan även relevanta internationella och icke-statliga organisationer (inriktade exempelvis på bekämpning av brott) vara tänkbara mottagare av finansiellt stöd.

Tidsplan

Utlysningar presenteras kontinuerligt på hemsidan: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/calls-for-proposals/index_en.htm#/c_

Länk till programmet

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/index_en.htm

10. Miljö och energi

En viktig del för att öka konkurrenskraften i Europa är att effektivt ta tillvara möjligheterna att diversifiera energiförsörjningen. I Europa 2020-strategin har EU fastställts att utsläppen av växthusgaser ska var 20 % lägre än 1990, 20 % av energin ska komma från förnybara energikällor och att energieffektiviteten ska ha ökat med 20 %. De två sektorsprogram, Life och Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi, som tagits fram inom området för miljö och energi är ett led i EU:s arbete för klimatförändring och hållbar energiförsörjning.

10.1 Life

Budget: 3,1 miljarder euro

Programmet syftar till att bygga vidare på nuvarande programmet LIFE+

Svensk förvaltande myndighet: Naturvårdsverket

Programmets målsättning

Trots att Life-programmet är en fortsättning på 2007-2013 LIFE+-program tillkommer flera förändringar för den nya programperioden. Syftet med Life-programmet är fortfarande att främja genomförande och integration av miljö- och klimatmål inom flera politiska områden och i medlemsstaternas praxis. För att förbättra programmets effektivitet kommer Life nu övergå från en renodlad bottom-up strategi till en flexibel top-down strategi.

Målsättningen med programmet är att bidra till övergången till ett koldioxidsnålt, resurseffektivt och klimattåligt samhälle, till skydd och förbättring av miljön samt till att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald. Målet är även att förbättra utarbetandet, genomförandet och kontrollen av unionens politik och lagstiftning på miljö- och klimatområdet samt att stödja bättre miljö- och klimatstyrning på alla nivåer.

Programmet bygger som nämnts ovan i stort på det nuvarande Life+-programmet. De viktigaste nyheterna i Life är:

- Inrättande av ett nytt delprogram för klimat
- Tydligare definition av prioriteringar med fleråriga arbetsprogram (2-3 år, istället för hela programperioden) som antas i samråd med medlemsstaterna.
- Möjligheterna att genomföra projekt i större skala genom "integrerade projekt"

Klimat

Delprogrammet har tre prioriterade områden.

- **Begränsningar av klimatförändringar** – Inriktas på att minska utsläppen av växthusgaser, specifika mål är att:
 - Genomförandet och utarbetandet av EU:s politik och lagstiftning om begränsningar.
 - Förbättra kunskapsbasen kring effektiva begränsningsåtgärder
 - Utveckling och genomförande av integrerade strategier
 - Utveckling och demonstration av innovativa tekniker, system, metoder och instrument
- **Klimatanpassning** – inriktas på att förbättra motståndskraften mot klimatförändringar
 - Genomförandet och utarbetandet av EU:s politik och lagstiftning om anpassning
 - Förbättra kunskapsbasen kring effektiva anpassningsåtgärder
 - Utveckling och genomförande av integrerade strategier
 - Utveckling och demonstration av innovativa tekniker, system, metoder och instrument.
- **Klimatstyrning och integrering**
Inriktas på att förbättra medvetenheten, informationen, samarbete och spridning, specifika mål är:
 - Främja ökad medvetenhet om klimatfrågor och främja utbildning om hållbar utveckling
 - Stödja kommunikation, förvaltning, informations spridning och underlätta kunskapsutbyte
 - Bidra till effektivare efterlevnad och kontroll av klimatlagstiftningen
 - Främja bättre klimatstyrning

Miljö

Delprogrammet har tre prioriterade områden

- **Miljö och resurseffektivitet**
Inriktas på innovativa lösningar för bättre genomförande av miljöpolitiken och integration av miljömål i andra sektorer, specifika mål är:
 - Utveckla, testa och demonstrera strategier, bästa praxis och lösningar
 - Stödja tillämpning, utarbetning, testning och demonstration av integrerade strategier i enlighet med EU:s miljöpolitik och lagstiftning (främst när det gäller vatten, avfall och luft)
 - Förbättra kunskapsbasen
- **Biologisk mångfald**
Inriktas på att utveckla de bästa metoderna för att stoppa förlusten av biologisk mångfald, specifika mål är:

- Bidra till genomförandet av EU:s politik och lagstiftning om biologisk mångfald
 - Stöd till och ytterligare utarbetande av Natura 2000
 - Förbättra kunskapsbasen
- **Miljöstyrning och miljöinformation**
Ska särskilt gynna kunskapsdelning, spridning, bättre efterlevnad och kampanjer för att öka medvetenheten, specifika mål är:
 - Främja ökad medvetenhet och utbildning om hållbar utveckling
 - Stödja kommunikation, förvaltning och kunskapsutbyte
 - Bidra till bättre efterlevnad och kontroll av EU:s miljölagstiftning
 - Främja bättre miljöstyrning, genom brett deltagande av olika aktörer

Vem kan söka?

Programmet riktar sig till offentliga och privata aktörer, samt universitet och forskningsinstitut, i EU:s 28 medlemsländer, EFTA-länder som omfattas av EEA-avtalet, kandidatländer, potentiella kandidatländer, anslutande länder till unionen, tredje länder som omfattas av europeiska grannskapspolitiken, samt länder som har blivit medlemmar i Europeiska miljöbyrån i enlighet med rådets förordning (EG) nr 933/1999.

Tidplan

Utlysningar presenteras kontinuerligt på hemsidan;
<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>

Länkar till programmet:

<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>
<http://www.naturvardsverket.se/>

10.2 Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi

Engelsk titel: Connecting Europe Facility – Energy (CEF)

Budget: 29 miljarder euro⁵

Svensk förvaltande myndighet: Energimyndigheten

Programmets målsättning

Fonden för ett sammanlänkat Europa ska göra det möjligt att förbereda och genomföra projekt av gemensamt intresse inom ramen för strategin för de tre transeuropeiska näten inom sektorerna för energi, transport och telekommunikationer. Fonden ska i synnerhet stödja genomförandet av projekt som syftar till utveckling och konstruktion av ny eller modernisering

⁵ Total budget för alla tre områdena inom fonden för ett sammanlänkat Europa.

av befintlig infrastruktur inom de ovannämnda sektorerna. Tanken är att dessa riktade investeringar i infrastruktur ska bidra till att öka sysselsättningen i Europa och därmed dess konkurrenskraft. En målsättning är dessutom att fonden ska bidra till en grönare ekonomi i Europa bl. a. genom att främja renare transportslag och underlätta användandet av förnybar energi. Vidare ska finansieringen av fonden utökas via Europa 2020-initiativet om projektobligationer samt andra riskdelningsinstrument vilka ska locka privata finansiärer att investera i olika projekt. En pilotfas av Europa 2020-initiativet om projektobligationer är planerad att inledas år 2013, dvs. under nuvarande programperiod.

Energi

På energiområdet ska fonden stödja projekt av gemensamt intresse som finn utpekade i "Energy infrastructure package". Detta är ett led i uppfyllandet av EU:s energi- och klimatmål för år 2020. Genom bättre förbindelser kan den inre marknaden för energi utvecklas, vilket även möjliggör transport av förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt i hela EU.

Syftet är att:

- Främja fortsatt integrering av den inre marknaden för energi och driftkompatibilitet för el- och gasnät över gränserna
- Öka försörjningstryggheten i unionen
- Bidra till hållbar utveckling och miljöskydd

Länkar till programmet

http://ec.europa.eu/bepa/pdf/cef_brochure.pdf

http://ec.europa.eu/energy/mff/index_en.htm

Utlsyningar

http://inea.ec.europa.eu/en/cef/cef_energy/apply_for_funding/cef_energy_call_for_proposals_2014.htm

Energimyndigheten

www.energimyndigheten.se/IEE

11. Transport

11.1 Fonden för ett sammanlänkat Europa – Transport

Engelsk titel: Connecting Europe Facility - Transport

Budget: 29 miljarder euro⁶ varav 12 miljarder går till transport

Programmets målsättning

Fonden för ett sammanlänkat Europa ska göra det möjligt att förbereda och genomföra projekt av gemensamt intresse inom ramen för strategin för de tre transeuropeiska näten inom sektorerna för energi, transport och telekommunikationer. Fonden ska i synnerhet stödja genomförandet av projekt som syftar till utveckling och konstruktion av ny eller modernisering av befintlig infrastruktur inom de ovannämnda sektorerna. Tanken är att dessa riktade investeringar i infrastruktur ska bidra till att öka sysselsättningen i Europa och därmed dess konkurrenskraft. En målsättning är dessutom att fonden ska bidra till en grönare ekonomi i Europa bl. a. genom att främja renare transportslag och underlätta användandet av förnybar energi. Vidare ska finansieringen av fonden utökas via Europa 2020-initiativet om projektobligationer samt andra riskdelningsinstrument vilka ska locka privata finansiärer att investera i olika projekt.

Transport

På transportområdet ska fonden stödja projekt av gemensamt intresse som finns utpekade riktlinjerna för TEN-T. Syftet är att:

- Undanröja flaskhalsar och komplettera felande länkar
- Säkerställa hållbara och effektiva transporter på lång sikt
- Optimera integreringen och sammanlänkningen av olika transportslag och förbättra transporttjänsternas driftskompatibilitet.

Tidsplan

Den 11 september 2014 kom två utlysningar på totalt 11,93 miljarder euro för år 2015. Deadline för utlysningarna är den 26 februari 2015. Läs mer om utlysningarna här;

http://inea.ec.europa.eu/download/calls2014/cef_transport/calltexts/140910_cef_transport_annual_call_final.pdf och här;

http://inea.ec.europa.eu/download/calls2014/cef_transport/calltexts/140910_cef_transport_annual_call_final.pdf

⁶ Total budget för alla tre områdena inom fonden för ett sammanlänkat Europa.

Länkar till programmet

http://ec.europa.eu/bepa/pdf/cef_brochure.pdf

http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/project-funding/cef_en.htm

CEF-transporters arbetsprogram

http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/project-funding/work-programmes_en.htm